

GAST HUIS VELD

A historical reenactment scene featuring men in 18th-century military uniforms. They are wearing dark blue jackets with red lapels and breeches, white stockings, and black shoes. Some have orange plumes on their hats. In the foreground, a wooden cannon is visible, with smoke rising from it. A large shower of red confetti falls from the sky. In the background, a crowd of people is gathered on a cobblestone street in front of a brick building with arched windows. A white tent is partially visible on the right.

NR. 05(2019)

Vroeger, nu en straks

DE ROOI PANNEN OPENT DE GASTHUISVELDEN

Op 14 juni vond de officiële opening van De Rooi Pannen plaats. Zonder uitzondering waren alle genodigden zwaar onder de indruk van deze metamorfose van het zo lang 'gesloten' Seeligterrein. "Wat een pareltje voor Breda. Met een prachtig restaurant en hotel laten studenten in een historische omgeving zien hoe gastvrijheid er in de toekomst uitziet", zei burgemeester Paul Depla.

"Het eindresultaat is nog mooier geworden, dan we hadden bedacht. Vooral hoe de zichtbaarheid van het 'oude' combineert met het gemak van het 'nieuwe' zorgt voor een geweldige uitstraling."
Jules Jochems, bouwmanagement

"Sinds ons vertrek uit de Seeligkazerne 4 jaar geleden ben ik hier nog niet terug geweest. Ik ben diep onder de indruk van hoe het nu geworden is. Het is zo open geworden, ik ken de weg niet meer."
Jan den Hooglander, hoofd huisvesting
Defensie, regio Breda

"Samen met andere eerste- en derdejaars studenten hebben we deze opening georganiseerd. Wij vinden deze gebouwen echt te gek, omdat er een verhaal achter zit dat je door kunt vertellen."
Java, student cateringopleiding

"Na 6 jaar is dit een feestelijk moment. Zo'n grote operatie met af en toe wat hobbels, gaat niet vanzelf goed. Daar heb je gelijkgestemde en goed samenwerkende partners voor nodig."
Kees van Strien,
lid College van Bestuur

"Ik sta hier supertrots. We hebben hier voor onze studenten de beste theorie- en praktijklocatie die denkbaar is. En die perfect aansluit bij ons onderwijs: jongeren realistisch opleiden voor de echte praktijk."
Micha Wijngaards,
directeur Horeca

Aan de deur bij...

Sommigen wonen al tientallen jaren in de Gasthuisvelden, anderen wonen er nog maar net. Er is veel veranderd in de afgelopen jaren. En er gaat veel veranderen de komende jaren. Bewoners Sharon, Jeroen, Corry en Mariël delen hun ervaringen.

Corry, Vredenburgsingel

“Ik lees alles over wat de gemeente van plan is met de Gasthuisvelden. Ik ben benieuwd en kijk er wel naar uit.”

“Met mijn man en kinderen woonde ik op een portiekflat en wandelde vaak door de Vredenburg-singel met de kinderwagen. De huizen en buurt vond ik toen al prachtig. Ik raakte aan de praat met een man die zei dat dit huis te koop stond. Ik heb geen moment getwijfeld!”

Corry is geboren en getogen in Wilhelminapark. Haar moeder woonde als kind op de Haagdijk waar haar overgrootouders ‘het Rode Winkeltje’ hadden, een kruidenierswinkel met een heel breed assortiment. “Wist je dat koningin Astrid van België met haar bedienden door de Haagdijk liep om te winkelen?” “Ik lees alles over wat de gemeente van plan is met de Gasthuisvelden. Ik ben benieuwd en kijk er wel naar uit want ik woon hier nog zolang mij een gezond leven is gegund.”

Hun drie kinderen wonen allemaal in Breda. De kleinkinderen komen geregeld bij oma en opa op bezoek. “Ik vind het nog steeds een geweldige plek. Vroeger woonden er veel gezinnen met jonge kinderen in deze straat en dat is nog steeds zo. Ik voel me met mijn 80ste nog steeds thuis in deze buurt.”

Als Corry met me meeloopt naar de voordeur lopen we langs een schets van de molen het Fortuijn. “Mijn vader heeft die gemaakt. Hij had talent voor tekenen” Ze duwt me richting voordeur. Ik mag geen foto van de schets maken, daarom deze foto.

Het is feest en pappa Jeroen is bezig met origami. Omdat hij druk is en veel heen en weer ‘vliegt’, heeft hij vliegtuigjes-vouwpapier gekregen. Samen met dochter Yfke (4 jaar) is hij moedig in de weer. Yfke weet precies te vertellen hoe het moet, maar Jeroen kijkt vertwijfeld naar zijn eigen vouwwerk. Even later vliegen dan toch vliegtuigjes door het huis.

De jongste Hiemstra, Siem van 1 maand, slaapt rustig door in de armen van mamma Sharon. Zoon Job (2 jaar) rent achter de vliegtuigjes aan. “We woonden eerst op ‘Easy-street’, maar dat appartement werd te klein toen Yfke kwam”, zegt Sharon. “Ik wilde graag in een jaren dertig-huis wonen. Via vrienden kwamen we hier en we wonen er nu al drie jaar. De wijk is groen en gemêleerd met veel kinderen, singles en wat ouderen. Ook ben je snel in de stad en alles is eigenlijk dichtbij.”

Sharon en Jeroen gaan altijd op de fiets naar hun werk. Zij als teamleidster bij Breda College (speciaal onderwijs) en Jeroen als onderwijskundige bij ROC West-Brabant. “Ik fiets elke dag langs het oude gerechtsgebouw en belastingkantoor, en ik ben wel heel benieuwd wat ze met deze gebouwen en omgeving gaan doen”, zegt Jeroen. “Hopelijk komen er mooie woningen en wordt het een groene wijk. Het is een unieke plek dichtbij het centrum. Wij gaan hier voorlopig nog niet weg.”

“De wijk is groen en gemêleerd met veel kinderen, singles en wat ouderen.”

Sharon en Jeroen, Pieter Breughelstraat

Mariël, Sonsbeeckpark

Mariël woont in het Sonsbeeckpark, samen met vriend Hans, zoon Björn van 11 en dochter Berber van 8 jaar. Ze ontmoette Hans tijdens carnaval en logeerde vier jaar bij hem in Tuinzigt. “Logeren ja, want toen vond Hans het nog moeilijk om te zeggen dat hij samenwoonde.”

Zoon Björn zit in de Kindercultuurraad en praat mee over hoe je bijvoorbeeld Breda Barst aantrekkelijker kan maken voor kinderen, of over het kindvriendelijker maken van pleinen in Breda. Mariël is architect en heeft de inrichting van het kantoor van Breda-Actief gedaan in de Teruggave.

“Het belastingkantoor was geen prettig gebouw, maar ik vind het echt vrij en toegankelijk geworden. Ik zou zeggen, benader het hele gebied zoals het oude belastingkantoor: laat het vrij en kijk wat er gebeurt. En dan het gerechtsgebouw slopen, dat vind ik zo’n bunker.”

“Zeven jaar geleden vroeg een vriendin in de buurt of ik geen zin had om bij de wijkraad te komen. Ik vind het belangrijk om een vinger aan de pols te houden in mijn eigen buurt. Ik vind dat de gemeente aan projectontwikkelaars wel heel veel ruimte geeft en dat bewoners nog maar beperkt invloed hebben op wat er in de stad gebeurt. Als zij aangeven dat ze wettelijke normen, voor geluid of parkeren wat ruimer willen interpreteren, dan moet daar ruimte voor zijn.”

“Ik zou zeggen, benader het hele gebied zoals het oude belastingkantoor: laat het vrij en kijk wat er gebeurt.”

Zo was het

In het verleden beschikte men nog niet over de synthetische wasmiddelen van tegenwoordig. Toch hield men ook toen al van frisse, en vooral witte was. De oplossing was: bleken. Eerst werd het linnengoed gekookt in een oplossing van potas (een zoutmengsel), daarna ondergedompeld in zure melk, vervolgens gespoeld in het rivierwater en tot slot gedurende twee weken uitgespreid op het nabijgelegen veld (grasbleken). In 1816 waren er in Breda één witwasblekerij en vier linnenblekerijen. Twee daarvan stonden op de Gasthuisvelden.

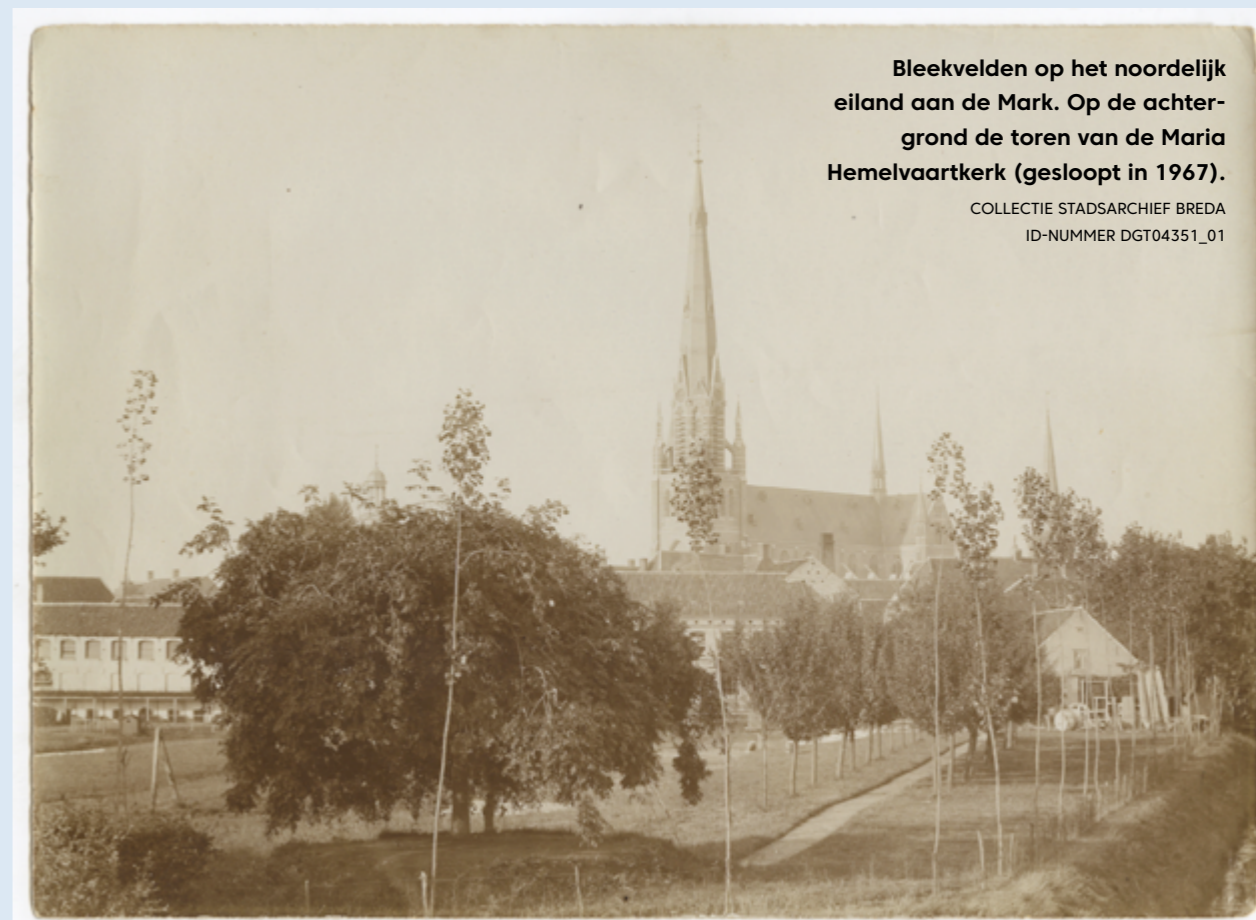
Op de toenmalige eilanden in de Mark lagen ook enkele bleekvelden. Het uit het zuiden komende rivierwater (grotendeels regenwater) was daar nog vrij zuiver. Op het zuidelijke eiland, dat bereikbaar was via een brug in de Bleekstraat, was van 1623 tot 1836 de blekerij van de familie Verbeij gevestigd. Op het noordelijk Markeiland was een ververij voor linnen en katoen. In 1861 vestigde de machinefabriek van De Buijn Kops & Backer (later Backer en Rueb) zich daar.

Op deze stadskaart uit 1870 staan zowel ten zuiden van het riviertje de Gampel, als op het zuidelijk eiland in de Mark 'Bleekerijen' aangegeven. In 1861 vestigt de machinefabriek Backer en Rueb zich op het eiland tegenover de Nieuweweg. Het meest zuidelijke eiland is dan deels in gebruik door stoomwasserij de Zon, die begin jaren '60 naar de Marksingel verhuist.

COLLECTIE STADSARCHIEF BREDA ID-NUMMER DST00464_01

Oliemolen de Leugenaar ten noorden van de Gasthuisvelden. Rechtsonder een bleekveld met wapperende witte was.

COLLECTIE STADSARCHIEF BREDA
ID-NUMMER 19670074

Bleekvelden op het noordelijk eiland aan de Mark. Op de achtergrond de toren van de Maria Hemelvaartkerk (gesloopt in 1967).

COLLECTIE STADSARCHIEF BREDA
ID-NUMMER DGT04351_01

Stoomwasserij 'De Zon' aan de Bleekstraat. Op de achtergrond (links van de schoorsteen) de Maria Hemelvaartkerk en rechts de toren van de St. Joostkapel in de Ginnekenstraat. Later is deze wasserij verhuisd naar de Marksingel.

COLLECTIE STADSARCHIEF BREDA
ID-NUMMER 19600327

BRON: PRIVÉCOLLECTIE

“Water is belangrijk voor alle Bredanaars en bezoekers van onze stad”

Rob Vrolijk werkt al ruim 25 jaar in Breda als specialist op het gebied van waterrecreatie. In die periode heeft hij meegewerkt aan meer dan 100 waterprojecten in heel het land. 15 jaar geleden was hij als ras-Bredenaar betrokken bij de terugkeer van de haven in zijn geliefde stad. “Direct na aanleg was die nieuwe haven vooral een decor, een waterplein zonder boten. Zeker sinds de ophoging van de Willem Alexanderbrug en de komst van allerlei aanlegsteigers en verhuurbedrijven is dat nu wel anders. Maar om van echte waterrecreatie in Breda te kunnen spreken, is het doortrekken van de rivier een must.”

Breda aan het water

“De afgelopen decennia hebben veel bewoners en bezoekers van Breda al kunnen ontdekken wat water voor betekenis heeft voor de mens en een stad. En dan moet je veel verder kijken dan alleen maar de bezitters van een bootje. De terugkeer van de haven is van grote betekenis geweest voor de beleving van de binnenstad. Het is daar heel veel aangenamer geworden om er te lopen en verblijven. Kijk maar eens naar al die gezellige terrasjes en al die opgeknapte panden om de haven heen. Ook economisch is dit een wijs besluit geweest. Gelukkig voor Breda zijn er destijds wat eigenwijze mensen geweest, die zagen dat het om meer dan een plasje water met wat bootjes ging. De terugkeer van de haven heeft ertoe geleid dat de destijds weinig aantrekkelijke westkant van de binnenstad weer een uitnodigende en mooie plek werd.

Ik heb ervaren dat het aan- of terugbrengen van water heel veel doet met een stad. Je merkt zelf, als je bijvoorbeeld op vakantie bent, hoe leuk het is om ergens te lopen waar water is en er bootjes varen. Mensen worden daar op een of andere manier ontspannen en misschien wel gelukkig van.”

Water geeft energie

“Het gaat natuurlijk niet alleen om die plas water alleen. Iedereen ziet dat de terugkeer van de haven ook daarbuiten veel positieve effecten heeft gehad, zoals de ontwikkeling van Hotel Nassau en andere horeca, de renovatie van de Haagdijk en nu de ontwikkeling van de Gasthuisvelden. In de haven zelf zijn bootverhuurders aan de slag gegaan met veel succes. Kijk maar eens wat er inmiddels rondvaart aan verhuurbedrijven en sloepen. En naar allerlei laagdrempelige evenementen, zoals ‘Breda

drijft’. Als je voor een tientje een opblaasbootje koopt, heb je een topdag. Al die dingen zorgen ervoor dat de stad ook aan deze kant weer leeft en niet onbelangrijk: dat deze plekken weer worden ontdekt. Vraag maar eens aan mensen die voor het eerst over de singels hebben gevaren, wat ze hebben beleefd. Het is echt geweldig om in alle rust het historisch decor van Breda mee te maken vanaf het water.”

Meer dan alleen recreatie

“Niet alleen voor mensen met en in bootjes, of aan het water op een terrasje. Ook om andere redenen is de terugkeer van de haven en straks de rivier van belang voor de stad. Nogmaals, de toegenomen levendigheid en aantrekkelijkheid van deze kant van Breda is onbetaalbaar. Maar een extra waarde van het water heeft te maken met het klimaat, de temperatuur en de ruimte in de stad.

Vrijwel alle wetenschappers zijn het er wel over eens dat de temperatuur op aarde stijgt en dat we daardoor meer en fellere regenbuien krijgen.

Rob Vrolijk op een plek die het toekomstperspectief illustreert van meer water in de binnenstad en (dus) ook meer waterrecreatie.

“Veel mensen worden op een of andere manier ontspannen en gelukkig van water en bootjes.”

Dat betekent bij ons dat al het water van typische regenrivieren als de Mark en Aa vaker en sneller moet worden verwerkt. Deels houdt dat in: afvoeren, en deels juist opslaan, omdat het in de zomer ook droger wordt door de temperatuurstijging. Stromend water is de beste garantie voor daling van de temperatuur, juist in steden die veel steen en asfalt hebben dat warmte lang vasthoudt. Bij water heb je ook vaak een lekker windje dat voor verkoeling zorgt. Je ziet nu al veel mensen op warme dagen naar het Valkenberg trekken. Daar zouden de Nieuwe Mark en het Seeligpark een goede aanvulling op zijn. Wat dat betreft, heeft Breda een luxepositie. Voor bezoekers wordt een dagje shoppen extra aan-

trekkelijk als ze straks in een weldadig park aan het water koelte en rust kunnen vinden.”

Fraaie uitbreiding binnenstad

“In 2007 heeft de gemeente een wijs besluit genomen om de kademuuren en de bodem van de rivier aan de Markendaalseweg al toekomstbestendig te maken. Voor het doortrekken van het water hoeft de bestaande rivier daar alleen maar te worden uitgegraven. Door de komst van de Rooi Pannen naar het Seeligterrein en de bouw van een groot appartementencomplex op de plaats van het UWV-gebouw is het heel goed dat daar een uitnodigend element wordt toegevoegd, in de vorm van de doorgetrokken Nieuwe Mark.

Dat zal alles daar verlevendigen en bij de binnenstad betrekken. Zo krijgt een lang afgesloten stukje Breda een publieke functie en wordt het een fraai deel van het bruisend geheel.

Als het zuidelijk deel van het Seeligterrein beschikbaar komt en de rivier helemaal is doorgetrokken, krijg je extra mogelijkheden om een geweldig ‘rondje Breda’ te varen en iets aan de klimaatproblematiek te doen, want er komt dan een extra rivierarm bij. Ook wordt het aantrekkelijker om bijvoorbeeld vanuit Drimmelen naar Breda te varen. De stad heeft op het gebied van waterrecreatie straks meer te bieden dan nu. Er zijn al extra aanlegplaatsen gecreëerd in hartje centrum, en als men straks met een kleiner bootje verder door de Nieuwe Mark en de singels kan varen, maakt dat ‘een dagje Breda’ extra aangenaam. Wat mij betreft, mag de schop er snel in!” ●

“De terugkeer van de haven is van grote betekenis geweest voor de beleving van de binnenstad.”

Anne Vergouwen bij haar 'Zwemkom'.

T-BILJET:
in gesprek met
huurders van
De Teruggave

Sup & Fun

Als ervaren docent lichamelijke opvoeding had Anne Vergouwen altijd al veel met sport en beweging. Maar op vakantie in Frankrijk in 2010 werd ze meteen gegrepen door een bijzondere vorm van activiteit: 'SUP', oftewel 'stand up paddling'. Hoe vet zou het zijn om dat eenvoudig in je eigen stad te kunnen doen?

In 2016 besloot ze om ondernemer te worden en begon ze haar mobiele supschool 'Sup & Fun'. Twee jaar later kon ze terecht in een ruimte bij De Teruggave. Ideaal gelegen, want vlak bij het water van de singel. "Ik hoop dat de Nieuwe Mark er snel komt." Anne heeft ondertussen 18 planken waarmee ze activiteiten aanbiedt aan groepen. Dat varieert van scholen,

vrijgezellenparty's tot kinderfeestjes. "Eigenlijk kan iedereen dit doen en je hoeft echt niet nat te worden, als je dat niet wilt. Het is makkelijk aan te leren en veilig. Vorig jaar hebben we samen met studenten van de Rooi Pannen meegedaan aan de Monumentendag en dat gaan we dit jaar weer doen. De studenten geven info over de geschiedenis aan de deelnemers, lekker relaxt

peddelen langs oude monumenten. Op die manier geef ik iets terug aan de omgeving. Het zou leuk zijn als bijvoorbeeld buurtbewoners en de Rooi Pannen eens een leuke wateractiviteit zouden willen doen met ons. Je bent verzekerd van gezelligheid en dolle pret." ●

Meer informatie?
www.sup2thepeople.nl/breda

Filmmakers
Manon en Mascha.

Produced by MM

Film maken is voor Mascha en Manon een kwestie van 'verhalen van mensen vertalen'. Hierbij staat (opr)echtheid voorop. Hun plan om een bijzondere straat met haar karakteristieke bewoners in beeld te vangen, is inmiddels succesvol gerealiseerd. De 10-delige serie 'M&M op de Haagdijk' voor Omroep Brabant is het kijken meer dan waard!

"Bij ons gaat het altijd om de mensen zelf. Wat beweegt hen? Wat hebben ze met elkaar? Wij verfilmen dus hun verhaal. Daar is de Haagdijk heel geschikt voor. We lopen en fietsen al jaren door die intrigerende straat. Het is eigenlijk een voorbeeldig stukje 'multiculti in de praktijk'. Je vindt er mensen die er al 50 jaar wonen en werken, en nieuwe ondernemers. In alle leeftijdscategorie-

en, en uit allerlei culturen. We voelden ons bij iedereen erg welkom en waren vaak geroerd door hun persoonlijke verhalen."

"Hier in De Teruggave zitten we erg op onze plek. Er is een receptie, er werken verschillende mensen vanuit allerlei bedrijfjes, en je zit overal vlakbij. Deze setting verbreedt je netwerk op profes-

sioneel gebied. Met onze serie 'M&M op de Haagdijk' hebben we letterlijk iets teruggegeven aan dit gebied. Dat zal zeker niet de enige keer zijn, want wat ons betreft is het project over de Haagdijk nog niet klaar." ●

Wil je de uitzending van 'M&M op de Haagdijk' terugzien, dan kan dat op www.mmopdehaagdijk.nl

Blind walls & floor in de Gasthuisvelden

De Blind Walls Gallery is 'een museum op straat' en omvat inmiddels een collectie van ruim 80 muurschilderingen gemaakt door (inter-) nationale kunstenaars. Alle muurschilderingen zijn geïnspireerd op verhalen uit het verleden, heden en de toekomst van Breda. Door die muurschilderingen keert het respect en de veiligheid vaak terug.

Aardappelplant op de hoek Vincent van Goghstraat – Oranjeboomstraat.

FOTOGRAAF: EDWIN WIEKENS (PHOTED BY EW)

Het eerdere 'Zwarte plein' met de Hein van Gastel-voetbalkooi aan de Odilia van Salmstraat.

©BLINDWALLSGALLERY

“Ook in de Gasthuisvelden vertelt Blind Walls Gallery een paar kleurrijke 'verhalen'.”

De buurmeisjes Ria Vermeulen en Ineke van Wijck schreven in 1944 welkomsteksten op Poolse tanks die Breda binnenrolden. De foto daarvan wordt als inspiratie gebruikt voor een gigantische muurschildering voor de viering van 75 jaar vrijheid in Breda.

COLLECTIE STADSARCHIEF BREDA
ID-NUMMER JVG19821105041

Centraal op de muur van De Teruggave staat de bevrijding van de stad door de 1ste Poolse Pantserdivisie op 29 oktober 1944 en diens bevelhebber generaal Maczek. Het kunstwerk van de Pool Otecki wordt de allerhoogste muurschildering in de collectie van de Blind Walls Gallery. ONTWERP: OTECKI

Veilig en leerzaam

“Blinde muren geven de stad een grauw en grijs aanzien. Dat zorgt ervoor dat mensen respectloos met deze plekken omgaan en er vaak afval en zo achterlaten. Anderen voelen zich daardoor minder veilig op die plekken. Door die muurschilderingen keert het respect (en de veiligheid) vaak terug. Bovendien is het een combinatie van street art en cultureel erfgoed. Ze vertellen iets over de stad wat velen niet kennen”, vertelt Dennis Elbers (creative director & founder Graphic Matters) bevlogen.

Schilderingen in de Gasthuisvelden

Ook in de Gasthuisvelden vertelt Blind Walls Gallery een paar kleurrijke 'verhalen'. Zo verwijst de schildering van 'het Zwarte Plein' naar het riviertje De Gampel dat hier vroeger door de buurt stroomde (en die destijds ook zo heette). Hier geen 'wall' maar een vloer dus. De ruim 600m² grote schildering is gecreëerd door de Italiaanse broers Marco en Andrea Mangione, oftewel Gummy Gue.

Een andere opvallende schildering is die op een woninggevel aan de Vincent van Goghstraat. De aardappels verwijzen naar de plek waar die hier ooit groeiden om vele Bredase monden te vullen. En een beetje naar 'de Aardappeleters', een van de beroemdste schilderijen van Vincent van Gogh. Het is gemaakt door de Australische kunstenaar Amok Island.

Poolse soldaten

Een derde groots project is niets minder dan de beschildering van de hele kopse kant van De Teruggave. Het wordt gemaakt door de Poolse kunstenaar Otecki uit de Bredase zusterstad Wroclaw. Het kunstwerk gaat over de belangrijke rol van de Poolse soldaten in Breda tijdens de Tweede Wereldoorlog. Otecki wilde geen oorlogsgeweld verbeelden, maar juist het moment dat de stad weer 'lief en aardig' werd. Hij liet zich inspireren door een foto van het Stadsarchief, waarop twee buurmeisjes een welkomstboodschap op een Poolse tank kalkten tijdens de bevrijding. ●

Samen met de bewoners aan de slag!

De ontwikkeling van de Gasthuisvelden is in volle gang. Een deel van de bestaande gebouwen heeft en krijgt een nieuwe bestemming, een ander deel wordt gesloopt en vervangen door nieuwbouw. Daarnaast zijn er plannen voor het doortrekken van de Mark naar de singel en het ontwikkelen van een stadspark.

Al die ontwikkelingen zorgen voor nieuwe bewoners en gebruikers, en voor nieuwe verkeersstromen. Dat heeft natuurlijk invloed op bestaande buurten en hun bewoners. Dat kan als heftig of onwenselijk worden ervaren, maar het kan ook een kans zijn. Verschillende organisaties gaan hiermee aan de slag.

Netwerkbijeenkomst in De Teruggave waar de beweging in de Gerardus Majellabuurt in gang is gezet met het presenteren van de opgehaalde ideeën en het T-shirt 'De Gastjes van de Gasjes'.

Sociale veerkracht

De Gemeente Breda en de Provincie Noord-Brabant hebben in maart 2018 afgesproken kennis, kunde, kwaliteiten en krachten te bundelen om te werken aan onder andere 'sociale veerkracht'. Dat is het vermogen van mensen om met veranderingen om te gaan, het vermogen daar invloed op uit te oefenen en dit een kans te laten zijn voor het versterken van de gemeenschap en de buurt. Cindy van den Bremen (van Zet, schakel naar sociaal resultaat) coördineert de activiteiten.

"Het doel is om bewoners van de Gerardus Majellabuurt ervan bewust te maken dat zij mee kunnen denken met de ontwikkeling van de Gasthuisvelden en ze vertrouwen te bieden dat die ontwikkeling een positieve invloed kan hebben op hun leven en hun wijk.

Ook voor de gemeente zelf biedt dit mooie kansen. Zij leert hiermee op welke wijze ze samen met bewoners gelijkwaardig kan werken aan veranderingen in een gebied, waarbij investeringen zo veel mogelijk van waarde zijn voor de omliggende buurten."

Samen kansen ontdekken

De samenwerking tussen de gemeente en de bewoners bestaat op dit moment uit het verkennen van ieders rol en in

het erkennen van bewoners als belangrijke vertegenwoordigers daarbij. De uitdaging is: hoe betrek je de hele wijk bij de ontwikkelingen in de Gasthuisvelden en hoe krijg je gevarieerde inbreng? Het uitgangspunt voor de kennismaking en gesprekken met de bewoners is de eerder opgestelde wijkagenda met thema's als ontmoeten, sociaal en veilig.

"Hoe kunnen we samen ontdekken waar de kansen liggen voor de buurt en de bewoners?"

"Deze nieuwe werkwijze vraagt van iedereen een andere, open inzet en houding. Dat is altijd even wennen en daarom kun je ook spreken van een experiment. De uitkomst van dit proces ligt nog niet vast, maar vaststaat dat deze aanpak voor zoveel mogelijk draagvlak moet zorgen bij de mensen om wie het gaat, namelijk de bewoners en gebruikers van de Gasthuisvelden. Hoe kunnen we samen ontdekken waar de kansen liggen, zodat de buurt in

alle opzichten kan profiteren van de ontwikkeling van het gebied?"

Inventarisatie

"De afgelopen maanden zijn we gestart met een inventarisatie van wat er speelt in de buurt, welke projecten er lopen en welke ervaringen er zijn op gebied van participatie in de Gerardus Majellabuurt. Ook zijn we aan het af-tasten waar de ruimte voor invloed van de bewoners zit in de plannen voor de Gasthuisvelden.

Tijdens de informatieavond op 15 april jl. in De Teruggave zijn al veel aanwezige bewoners uit de omliggende buurten in gesprek gegaan over de wijk, over hun dromen en wensen. Het begin is er! De komende tijd willen we aanhaken op bestaande activiteiten en nieuwe activiteiten opzetten met en voor de bewoners. Zo proberen we een verbinding in gang te zetten tussen de bewoners van de Gerardus Majellabuurt en de rest van de Gasthuisvelden.

Iedereen kan meedoen en je kan jezelf zichtbaar maken door het dragen van een T-shirt met het logo van 'De Gastjes van de Gasjes'. We hopen dat deze beweging zich door de buurt verspreidt en dat mensen ook elkaar aanspreken over de kansen die de ontwikkeling van de Gasthuisvelden biedt." ●

Beleef de Haagdijken!

Na de sfeervolle opknappbeurt van de Nieuwe Haagdijk is er de komende tijd extra aandacht voor de ontwikkeling van de oudste Bredase winkelstraat, de Haagdijk. “In een unieke samenwerking van de ondernemersvereniging, het ondernemersfonds, de BIZ en de Gemeente Breda bespreken we sinds vorig jaar hoe we de Haagdijken kunnen veranderen in vitale stadsstraten die functioneren als belangrijke verbinder tussen Breda-west en de binnenstad. Maar nog belangrijker: als verbinder tussen zoveel mogelijk verschillende mensen”, vertelt projectmanager Saskia Nieuwesteeg.

Stadsstraat

De Haagdijken zijn typische ‘stadsstraten’: levendig door de authentieke winkels (die je nergens anders vindt), de kantoortjes, cafés en restaurants. Daarboven wordt gewoond. “Het idee is om fietsers en voetgangers nog wat meer ruimte te bieden. Net als in de aangepaste Boschstraat moet de auto in de Haagdijk ‘te gast’ zijn. Vooral langzaam verkeer draagt bij aan een prettige levendige stadsstraat. Daar horen ook groen, terrassen en gezellige pleintjes bij waar iedereen elkaar kan ontmoeten. Zo verandert de straat van een doorgangsweg naar een plek waar je langer verblijft. Wonen hoort daar dus ook bij, want dan is er ook na zes uur publiek in de straat.

Het aanbod is al behoorlijk gemengd met studenterkamers, kleine appartementen en luxe lofts. Dat willen we versterken. Verder willen we het unieke, historische decor met goed verzorgde gevels nog meer laten uitstralen.”

Verrassend

De Haagdijken moeten bezoekers verrassen op allerlei gebied: de afwisseling van bijzondere winkels en eettentjes, de verborgen ‘parels’ (zoals het klooster en de Elisabethkapel), en de leuke sfeer die er hangt.

“Bezoekers van de binnenstad moeten verleid worden om wat verder te dwalen over de Tolbrug naar de Haagdijk. De

kracht van de Haagdijken is de authenticiteit van de winkels, horeca en dienstverlening. Er is een kleurrijk palet aan ondernemers die in de straat actief zijn.

Op specifieke plekken kun je pleintjes met een boom aanleggen. Dat maakt het mogelijk om een terras te maken. En langs sommige gevels is kunnen bankjes worden geplaatst. We overwegen om in een eerste testfase enkele

Bij een levendige stadsstraat horen groen, terrassen en gezellige pleintjes waar iedereen elkaar kan ontmoeten.

De Haagdijken moeten bezoekers verrassen door de verborgen ‘parels’, zoals de Elisabethkapel, en de leuke sfeer die er hangt.

“Bezoekers van de binnenstad moeten verleid worden om wat verder te dwalen over de Tolbrug naar de Haagdijk.”

parkeerplaatsen in te wisselen voor een vlonderterras. Verder willen we graag ruimte bieden aan vernieuwende winkels en horeca, aan experimenten en nieuwe initiatieven op het gebied van technologie, kunst en cultuur. Ook evenementen zorgen voor veel reuring, bekendheid en aantrekkingskracht.”

Verbindend

Op de Haagdijken komen nu al veel culturen en achtergronden samen. De straat verbindt mensen met elkaar. Het is belangrijk om de saamhorigheid tussen de eigenaren, ondernemers, bewoners en gemeente verder uit te bouwen. “De diversiteit en het multiculturele karakter van de Haagdijken is een plus. Samen met de authentieke sfeer en de rol van de lokale en trotse ondernemers is dat het startpunt van een nieuw imago. Er wordt al veel samengewerkt en georganiseerd door eigenaren en de ondernemersvereniging. Een punt van verbetering is de veiligheidsbeleving. Bijvoorbeeld beter verlichte etalage geven bezoekers ‘s nachts een veilig gevoel.

Verder kan een herinrichting van het kruispunt Haagdijk en Nieuwe Haagdijk voor een betere doorstroming en meer verblijfskwaliteit zorgen. Ook de oversteek van en naar de Tolbrugstraat moet beter om de toegankelijkheid van de Haagdijk te vergroten. Denk bijvoorbeeld aan een superzebrapad als kunstwerk op de grond. Zo komt er

meer aandacht voor het oversteken naar de Haagdijk.”

Vanaf september pakken de betrokkenen direct de uitvoering van de plannen op. In de volgende nummers van het Gasthuisvelden Magazine houden we u op de hoogte.

“Ik vind het belangrijk om als bewoner actief betrokken te zijn bij mijn buurt”

Sinds 1996 woont Erik Schute in het rechtbankkwartier. Als betrokken bewoner is hij op vele fronten actief. Bijvoorbeeld in de regiegroep en het buurtplatform, waar hij geregeld burens voor uitnodigt. “Het is belangrijk dat je als bewoners de vinger aan de pols houdt. Dan wordt er eerder naar je geluisterd. Zeker als er sprake is van overlast in je buurt of als de gemeente, zoals nu, grote plannen heeft met het gebied waar je woont.”

Verschil maken

Boschenaar Erik Schute is na zijn studie aan het NHTV (nu Buas) als ICT-accountmanager in Nieuwegein gaan werken. “Als student kwam ik redelijk toevallig terecht in een flatje in de Spuistraat. Ik ben na mijn studie in het rechtbankkwartier blijven wonen. Dat ligt lekker dicht bij het centrum en de winkels op de Nieuwe Haagdijk, en je zit zo op de snelweg.”

“Ik vind het leuk om het verschil te helpen maken en mee aan de kar te trekken in plaats van passief te klagen over van alles.”

In het begin was hier nogal wat overlast van junkies in de portieken. Mensen voelden zich hier niet echt veilig. Samen met de politie zijn we gaan bekijken wat we daaraan zouden kunnen doen. Als je merkt dat dit helpt, wil je meer. Ik vond het leuk om het verschil te helpen maken en mee aan de kar te trekken in plaats van passief te klagen over van alles. Daar wordt het immers niet beter van.

We hebben hier een hechte club buurtbewoners, met wie we geregeld dingen organiseren. Denk aan een buurtbarbecue of samen op stap. Samen proberen we het hier zo aangenaam mogelijk te maken voor jong en oud.”

Doortrekgebied

Erik karakteriseert zijn woonbuurt als een typisch ‘doortrekgebied’. “Veel passanten rijden hier langs, op weg naar of uit de stad. Vaak nogal hard, zoals door de Fellenoordstraat maar ook door mijn

huidige straat, de Sluissingel. Bij vlagen hebben we nog wel eens overlast van junkies en zwervers die de stille hoekjes van de oude rechtbank weten te vinden. Het is hier een wat anoniem buurtje tussen toegangswegen. Wat geholpen heeft is dat er steeds meer koopwoningen zijn intussen en dat leidt tot investeringen in je huis en omgeving, en tot minder snel verhuizen. Ik merk echt dat mensen zich hier settelen en het naar hun zin hebben. Er wonen ook steeds meer jonge gezinnen. Samen hebben we voor elkaar gekregen dat hier een speeltuintje is gekomen met een leuke bank waarop de ouders en buurtbewoners lekker kunnen socializen.”

Park en rivier

Het is duidelijk dat de gemeentelijke plannen voor de Gasthuisvelden van harte worden omarmd door de bewoners van het rechtbankkwartier. “Van ons mogen ze morgen beginnen. Bijvoorbeeld met het geplande wandelpad langs de singel voor mijn huis. Ik heb nu al een mooi uitzicht op veel groen en water, maar dat belooft nog heel veel mooier te worden. Ook de aanleg van het Seeligpark juichen wij hier erg toe natuurlijk. Dat wordt een geweldige verrijking van deze wat stenige buurt. Zet maar gauw die spa in de grond!”

Rechtbank en belastingkantoor

Ook de ontwikkelingen vlakbij huis houden hem erg bezig. “De Teruggave vind ik echt een aanwinst. Ik mobiliseer via een appgroep altijd mijn buurtbewoners om naar informatieavonden te gaan. De betrokkenheid groeit hier flink en dat is logisch. Iedereen ziet dat hier de komende jaren mooie dingen gaan gebeuren. Er is veel enthousias-

“De aanleg van het Seeligpark juichen wij hier erg toe.”

me over wat er al van bekend is. We zijn wel benieuwd naar wat er met het rechtbankcomplex gaat gebeuren. Wordt dat verbouwd tot woningen of platgegooid voor nieuwbouw? Hopelijk wordt dat snel duidelijk, want dat zijn wel onze nieuwe burens. Het is fijn dat we overal bij betrokken worden door de gemeente, maar je moet er eerst zelf voor open staan. Beter aan de voorkant meepraten, dan achteraf commentaar leveren. Zo zit ik in elkaar, en gelukkig meer mensen in onze buurt.” ●

VROEGER NU EN STRAKS

Magazine over de ontwikkelingen in de Gasthuisvelden

INFORMATIECENTRUM GASTHUISVELDEN

Het Informatiecentrum Gasthuisvelden is iedere eerste donderdag van de maand open. U kunt dan tussen 15:00 en 17:00 uur terecht in De Teruggave met al uw vragen over de gebiedsontwikkeling van de Gasthuisvelden.

BUURTKANTOOR CENTRUM

Sinds maart is aan de Fellenoordstraat 3 het Buurtkantoor Centrum gevestigd. Bewoners met vragen op het gebied van wonen, zorg, veiligheid, financiën, WMO, jeugd en buurtactiviteiten kunnen er terecht, maar ook mensen die zelf ideeën daarover hebben.

Volg de ontwikkelingen in de Gasthuisvelden op:
 facebook.com/gasthuisvelden